

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XX XX XXXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet is erop gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad.

De Verenigde Vergadering keurde op 20 juli 2023 een ordonnantie betreffende het inburgerings- en begeleidingstraject voor nieuwkomers en buitenlandse personen goed. Deze ordonnantie voert een tweetalig inburgeringstraject in op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad dat beheerd wordt door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). Naast het nieuwe tweetalig traject van de GGC blijft het Agentschap Integratie en Inburgering instaan voor de Nederlandstalige inburgeringstrajecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De nieuwkomer in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kan zich richten tot het Nederlandstalige traject aangeboden door de Vlaamse Gemeenschap of het tweetalige traject aangeboden door de GGC om aan zijn verplichting te voldoen. Beide trajecten worden als gelijkwaardig erkend.

In het licht van de nieuwe ordonnantie is het noodzakelijk om het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 aan te passen. De voorliggende wijzigingen aan het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 zorgen dat de noodzakelijke samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kan worden verdergezet in lijn met de nieuwe ordonnantie. De

1. SITUERING

A. BELEIDSDOELSTELLING/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij en Bestuur

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering

Inhoudelijk structuurelement: het beleid inzake onthaal en integratie van nieuwkomers

Beleidsdoelstelling: De verplichte inburgering in Brussel is een feit en kan van start gaan. Vanuit Vlaanderen is hier hard aan gewerkt met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie; we zetten ons volop in op de uitwerking en toeleiding naar de Nederlandstalige inburgeringstrajecten (Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, p. 200).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Over dit voorontwerp van decreet werd geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies gevraagd. Aangezien instemmingsdecreten teksten zijn die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, vallen ze onder de uitzondering van punt 297, eerste alinea, van de Omzendbrief Wetgevingstechniek, en is een advies niet verplicht.

Op 20 oktober 2023 verstrekt **de Sociaal-Economische raad van Vlaanderen (SERV)** haar advies. De Commissie Diversiteit gaf een positief advies bij het ontwerpdecreet. De Commissie wenst daarbij het belang te benadrukken van inburgering via het Nederlandstalige aanbod in Brussel. Er moet blijvend en sterk worden ingezet op bekendmaking en toeleiding naar het Nederlandstalige inburgeringsbeleid binnen zowel het Nederlandstalige als Franstalige circuit in de Brusselse gemeenten.

Het **advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)** werd aangevraagd door minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie, Netheid, Sociale Actie en Gezondheid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Het advies, nr. 139/2023 werd ontvangen op 29 september 2023. Op basis van dit advies werden volgende aanpassingen gemaakt in de artikelen van voorliggend samenwerkingsovereenkomst:

- In het ontwerpartikel 8/1, §2, 1° te verwijzen naar het identificatienummer van het Rijksregister, in plaats van het nummer van het vreemdelingenregister of het bevolkingsregister;
- Het woord 'met name' te schrappen met betrekking tot de 'familiale gegevens' waarnaar wordt verwezen in ontwerpartikel 8/1, §2, 1° (randnummer 18): dit woord werd geschrapt in de voorliggende samenwerkingsovereenkomst;
- Artikel 8/1, §2, 1° te wijzigen om de categorieën gegevens die in het kader van de sociale balans zullen worden verzameld, voldoende duidelijk en nauwkeurig aan te duiden, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat alleen de categorieën, gegevens worden vermeld die strikt noodzakelijk en relevant zijn voor het beoogde doel;

- Het ontwerp van samenwerkingsakkoord aan te passen in het licht van de opmerking in randnummer 22 en in voorkomend geval in de memorie van toelichting te rechtvaardigen waarom het verzamelen van gezondheidsgegevens noodzakelijk is in het licht van het nagestreefde doel;
- De woorden te schrappen "en met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie" in lid 1 van ontwerpartikel 8/1, §5.

Het **advies van de Vlaamse Toezichtcommissie** voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) nr. 2023/123 werd ontvangen op 10 oktober 2023. Hieronder wordt ingegaan op de verschillende aspecten van het advies. Op basis van dit advies werden geen aanpassingen gemaakt aan de artikelen in de voorliggende samenwerkingsovereenkomst.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De ordonnantie van 11 mei 2017 betreffende het inburgeringstraject voor de nieuwkomers legde aan nieuwkomers in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de verplichting op om een inburgeringstraject te volgen. Het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 bevat de nodige afspraken tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om de praktische uitvoering van het verplicht inburgeringsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad mogelijk te maken.

In de Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring 2019-2024 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is het volgende bepaald:

"De Regering zal een uniek Brussels onthaaltraject uitwerken voor nieuwkomers op basis van de gelijknamige GGC-ordonnantie. Zij gaat binnen de bevoegdheid van de GGC een Brusselse koepel oprichten die het aanbod moet coördineren, zowel voor wat betreft het aantal beschikbare plaatsen als voor de inhoud van het traject, de validering, het aanbod, de uitwisseling van praktijken enz."

Om uitvoering te geven aan deze passage werd de voorgaande ordonnantie van 11 mei 2017 opgeheven en vervangen door een nieuwe ordonnantie van 20 juli 2023 betreffende het inburgerings- en begeleidingstraject voor nieuwkomers en buitenlandse personen. Deze nieuwe ordonnantie betreffende het inburgerings- en begeleidingstraject werd op 20 juli 2023 goedgekeurd door de Verenigde Vergadering. De ordonnantie werd dezelfde dag bekrachtigd door het Verenigd College.

De volgende principes zijn opgenomen in de nieuwe ordonnantie:

De ordonnantie voert een tweetalig inburgeringstraject in op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad dat beheerd wordt door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). De GGC is hierdoor niet langer enkel bevoegd voor de controle op de verplichte inburgering in Brussel, maar zal voortaan ook een eigen tweetalig traject aanbieden. Naast dit tweetalig traject blijft het Agentschap Integratie en Inburgering instaan voor de Nederlandstalige inburgeringstrajecten in

het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De inburgeraar in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kan zich daardoor richten tot het Nederlandstalige traject aangeboden door de Vlaamse Gemeenschap of het tweetalige traject aangeboden door de GGC. Beide trajecten zijn gelijkwaardig. Het inburgeringstraject zoals voorheen aangeboden door de COCOF zal niet langer georganiseerd worden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De taalcursussen binnen het inburgeringstraject zullen worden aangeboden door de Franstalige Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap.

In het licht van de bovenstaande principes, opgenomen in de nieuwe ordonnantie, is het noodzakelijk om het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 aan te passen. Door de wijzigingen aan het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018, zoals opgenomen in bijlage, kan de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie namelijk verdergezet worden in overeenstemming met de nieuwe ordonnantie. Hierbij blijven de principes zoals opgenomen in het oorspronkelijke samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 voor het Nederlandstalig inburgeringstraject grotendeels ongewijzigd.

B. INHOUD

In de eerste plaats wordt de doelgroep van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 uitgebreid. Terwijl het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tot nu toe enkel betrekking had op het verplicht traject, wordt het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 nu uitgebreid tot eveneens het inburgeringstraject dat op vrijwillige basis wordt gevolgd.

Daarnaast definieert het nieuwe artikel 1 van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 de samenwerking tussen de partijen van het samenwerkingsakkoord en wordt het feit benadrukt dat de drie entiteiten bijdragen aan het inburgerings- en begeleidingstraject. Het inburgeringstraject zoals aangeboden door de Vlaamse Gemeenschap wordt daarbij door de GGC als gelijkwaardig erkend.

Verder wordt een artikel 3/1 toegevoegd aan de samenwerkingsovereenkomst. Dit artikel lijst de principes van het inburgeringstraject in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op. Deze principes zijn: de kosteloosheid van het traject, gelijkheid van eenieder, respect voor ieders eigenheid, vaardigheden en ambities, anti-discriminatie, bestrijden van racisme en seksisme, actief burgerschap, empowerment en kennisverwerving van het Frans of het Nederlands. Ook de elementen van het Brussels inburgeringstraject worden in dit artikel beschreven, namelijk:

- een inburgeringsprogramma waarbij een sociale balans en een taalbalans worden opgesteld en waarbij de begunstigde wordt geïnformeerd over de geldende rechten en plichten,
- een module van lessen Frans of Nederlands,
- een opleiding inzake burgerschap,
- geïndividualiseerde begeleiding.

De Vlaamse Gemeenschap blijft hierbij bevoegd voor de Nederlandstalige inburgeringstrajecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en voorziet hiervoor 4.000 trajecten.

Artikel 6 van het voorliggende samenwerkingsakkoord wijzigt artikel 4 van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 en heeft betrekking op de taalopleidingen binnen het traject. Deze taalcursussen worden aangeboden tot niveau A2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen, behalve voor begunstigden die niet beschikken over een basiskennis die overeenstemt met het getuigschrift basisonderwijs in een van de twee officiële talen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Zij krijgen een opleiding aangeboden waarmee ze ten minste niveau A2 van het ERK voor mondelinge vaardigheden kunnen bereiken.

Die taalcursussen zullen worden verstrekt door de taaloperatoren die zijn erkend door de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie. De gemeenschappen moeten ervoor zorgen dat er voldoende taalcursussen beschikbaar zijn om inburgeringstrajecten te kunnen afleggen. Het Huis van het Nederlands Brussel wordt hierbij erkend als Nederlandstalige taaloperator. Deze organisatie zal instaan voor de opmaak van de taalbalans van iedere begunstigde die ervoor kiest om de Nederlandse taal binnen het inburgeringstraject in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te leren.

Verder worden afspraken opgenomen rond de inschrijving bij een trajectinrichter, de attestering, de opmaak van het contract en eventuele vrijstellingen.

Artikel 9 van het voorliggend samenwerkingsakkoord wijzigt artikel 8 van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018. Het vergaderritme van de stuurgroep wordt aangepast naar minstens 2 maal per jaar. De stuurgroep staat namelijk in voor de monitoring van de gehele regelgeving, en het voorzien van voldoende aantal trajecten en taalcursussen. Deze samenwerking vraagt om een meer frequent vergaderritme. Daarnaast wordt een evaluatie van de regeling om de vier jaar doorgevoerd.

Tot slot regelt het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 de gegevensverwerking van het computergestuurde systeem zoals aangeboden door de GGC. De principes van deze gegevensverwerking blijven behouden, maar worden via voorliggend samenwerkingsakkoord uitgebreid naar een ruimere doelgroep aangezien de nieuwe ordonnantie voortaan ook betrekking heeft op buitenlandse personen die op vrijwillige basis het inburgeringstraject volgen. Verder gaat het om een verwerking van persoonsgegevens die overeenkomstig artikel 6, lid 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming noodzakelijk is voor de vervulling van de taken van algemeen belang die zijn toegekend aan het Agentschap Integratie en Inburgering.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Een artikelsgewijze bespreking van het voorontwerp van decreet is niet nodig aangezien de ontworpen bepalingen standaardbepalingen zijn die voor zich spreken.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

De wijzigingen aan het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 die nodig zijn om het Brusselse tweetalige inburgeringstraject opgericht door de GGC mogelijk te maken, hebben geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid. Net zoals in het oorspronkelijke samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 blijft Vlaanderen 4.000 Nederlandstalige inburgeringstrajecten voorzien in Brussel.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën over het voorliggend voorontwerp van decreet werd verleend op 1 augustus 2023.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 28 augustus 2023.

B. ESR-TOETS

Dit voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

E. BRUSSEL-TOETS

Voor de impact op Brussel kan verwezen worden naar de inhoudelijke bespreking hierboven.

4. VERDER TRAJECT

Na de tweede principiële goedkeuring van het bijgaande voorontwerp van decreet, zal advies gevraagd worden aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het samenwerkingsakkoord van XX X XXXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te machtigen om voornoemd samenwerkingsakkoord namens de Vlaamse Gemeenschap te ondertekenen;
- 3° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XX XX XXXX tot wijziging van het

samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad en de bijhorende memorie van toelichting;

4° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet:

4.1. het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State..

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Gwendolyn RUTTEN

Bijlagen:

- Samenwerkingsakkoord van XX XX XXXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- Voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XX XX XXXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- Memorie van Toelichting bij het voormelde decreet.